

Tillgänglighets – PM (Samrådshandling, Detaljplan)

Aspekter gällande
utformning för personer med
nedsatt rörelse- och
orienteringsförmåga.

Joachim Staremo
Cert TIL”-sakkunnig.
070-747 52 52
joachim.staremo@staremo.se

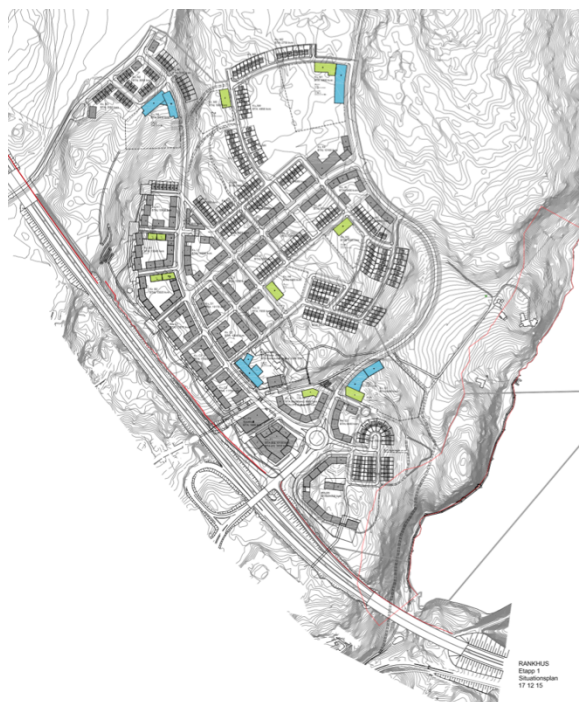
Datum: 2017-12-15

1

BAKGRUND

Detta PM har tagits fram på beställning av Rankhus-projektet i Kungsängen, Upplands Bro kommun.

Avsikten är att lyfta fram tillgänglighetsfrågor som behöver studeras och bevakas framöver i projektet.

REGELKRAV

PBL (Plan och bygglagen)

BBR 25 (Boverkets byggregler)

ALM 2 (Förordningen om allmänna platser)

UNDERLAG

Underlag för detta PM är samrådshandling KS 15/0532 från Plan-och exploaterings-avdelningen, Samhällsbyggnadskontoret, Upplands-Bro kommun, daterad 2017-11-06.

2 Generellt

Generellt: Projektet bedöms ambitiöst och välgjort.

Terrängen har sina givna förutsättningar och områdets relation till Kungsängen och E18 ger också speciella förutsättningar. Min bedömning är att arkitekterna gjort ett bra arbete med att minimera gatulutningar och få en bra anpassning till terrängen.

3 Konflikter mellan cyklister och gående.

Skillnaden mellan cykelbanan och trottoar bör vara tydlig, och där många människor ska korsa cykelbanan kan ett materialbyte vara bra så cyklister saktar in där det är korsningar.

4 Trafik

Första rondellen kan bli trafikutsatt och övergångsställen bör kanske kompletteras med signaler för att medge säker passage.

5 Koppling till Kungsängen

Gångtunnel till Kungsängen/centrum (Rankhusstråket).

Denna länk är viktig för cyklister, fotgängare och personer med elektriska rullstolar. Lutningarna behöver studeras noga.

(Trafikbron får ej användas av cyklar och rullstolar, så detta är enda alternativet).

Därför extra viktigt att den sköts om vintertid. (Samma gäller för den passage under motorvägen som planeras i Esplanadens förlängning.

Gång- och Cykelbro över E18

Bra om lutningarna kan studeras under projekteringen så de inte överstiger 1:20

6 **Gatutyper**

Gatutyp A1 + A2 och liknande gator som har parkeringsficka: Här är det bra att göra en liten ramp som kan ta höjdskillnaden vid trottoar. Detta är användbart vid transporter, barnvagnar mm, men naturligtvis för rullstol vid hkp-parkering. Är man osäker var dessa hamnar så kan det vara praktiskt att ha en sådan ramp vid varje ficka. (Kan studeras i tex Hammarby sjöstad). En sådan ramp tar låg lyfthöjd och kan därför vara lite brantare, ca 1:7). Bra exempelbild finns på sidan om Gatutyp C1, men gatsten bör undvikas i rampen.

Gatutyp E1

Gångbana i mitten är ritad 1,0 m bred. Bör vara ca 1,5 m om inte starka skäl finns.

Rondellen

Kan ev. bli svårt och osäkert att passera vägarna om det inte finns trafikljus. För personer med rullstol kan det vara extra jobbigt för man syns dåligt ibland. För personer med nedsatt syn kan en osäkerhets känsla uppstå.

7 **Promenadstråk**

Viktigt att detaljplanen är så öppen att stråken kan finstuderas mht terrängen. Då kan de göras så flacka och rullvänliga som möjligt vid framtida bearbetning. Detta är särskilt viktigt runt skolor, förskolor och parker, lekplatser.

8 **Strandpromenad/Bryggstråk**

Om det blir branta gångvägar ner till strandpromenaden, kan det vara fint om man kommer fram med bil till strandpromenaden så man kan använda den med rullstol. (Här behöver man ev studera om det går att lösa angringen på annat ställe än just i rankhus-området, som ev är för brant för en sådan tillfartsväg).

9 **Dagvatten**

I radhuskvarter visas en gångbana i grus. För att de ska vara körbara med rullstol behöver de vara utförda som packat stenmjöl.

Dagvattenprincip för gata:

Nedsänkta planteringar kan innebära för att man kliver fel, eller kör ned med rullstol och barnvagn. Detta kan även vara svårt att se vintertid. Lösningen behöver studeras för att säkerställa att den inte blir "svårläst" för synsvaga.

10 **Aktiviteter**

Badplats behöver vara nåbar med bil. (Både för tillgänglighet och för ambulans mm). Angöringsväg kan vara bra att studera vidare. Det vore bra att studera även området vid Rankhusängen för angöring och tillgänglighet. (Rankhusängen ligger precis utanför detaljplanen).

Utegymp

Uppskattat av äldre så det är viktigt att koma ihåg att göra dessa tillgängliga med rullstol/rullator.

11 **Skolor**

Viktigt att det fungerar med biltrafik och att besökande och personal kan stanna nära skolan. Några skolor kan bli en flaskhals för trafiken och kanske kan få problem med bilar på morgonen. Detta påverkar säkerheten för barn och personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Det är viktigt att skolorna har möjlighet till markparkering/angöringsfickor så det kan komma undan bilar från gatan. Tänk på att undvika lösningar som kräver backning över trottoar.

Berörda skolor:

Särskilt skola i kv D3, och förskola i kv G1 kan skapa trafikproblem.

12 **Kvarter**

G4/G5

Koppling mellan kv G5 gård och omgivningen vid G4 bör kunna utformas med ramp. Höjder är gynnsamma. Flera bostadsgårdar har underbyggda garage med höjder 1,2m över gata. Det innebär att trapphusen behöver hiss och tillgängliga gårdsentréer. Gårdarnas möte med omgivningen bör ändå utformas med ramp/gångvägar för att underlätta kontakten med omgivningen för rullstol/cykel/barnvagn. Denna typ av situation finns i flera kvarter.

Radhus-kvarter:

Tänk på att radhusen ska ha plats för framtida ramper på entrésida med lutning max 1:12. Denna behöver inte byggas, men ska kunna utföras när behov uppstår. (BBR-krav).

13 **Generella anvisningar**

Här nämns några viktiga anvisningar för framtida bearbetningar.

13.1 Gång- och cykeltunnel

Viktigt att lutningar ner och upp ur tunneln hålls så milda som möjligt, helst inte större lutning än 1:20.

*ALM2 §6-8
BBR
§3:1221*

13.2 Angöring

Ska finnas inom 25m från entré. Skall kunna angöras med personbil, taxi och färdtjänst till samtliga bostadsentréer och huvudentréer till lokaler.

BBR §3:122

13.3 Hkp-parkering

Ska kunna ordnas inom 25 m från entré. Gäller både bostadshus och lokaler.

*ALM2 §16
BBR §3:122*

Hkp parkeringsplats bör vara 5 x 5 m eller 5 x 3,6 m om minst 1,4 m yta finns bredvid. Två 3,6 m breda hkp kan dela en fri yta om minst 1,4 m.

Vid kantstens parkering bör platsen helst vara 7 m lång.

Börvärden för antal hkp för bostäder är en hkp/trappuppgång. Varje parkering vid skola eller kommunal service bör ha minst en hkp för personal eller besökande.

Hkp på tomt som innebär att brukare måste backa över trottoar bör undvikas.

Hkp utefter gata bör vara 7 meter lång.

Viktiga målpunkter som handelskvarter, parker samt fritidsområde och sporthall bör förses med hkp.

13.4 Parkering

Verksamheter som skola, äldreboende och kommunal service behöver parkeringsutrymme för både personal och besökare. Sporthallen kan även den behöva en del parkeringsutrymme.

*ALM2 §9
BBR
§3:1222*

Flera verksamheter ligger nära, eller är planerat till kvarter med flerbostadshus med parkeringsgarage. Dimensioneras parkeringskapaciteten i dessa garage med tanke på verksamheternas behov, i tillägg till de boendes, blir det inte behov för lika mycket yta för markparkering.

13.5 Utvändiga Ramper

Max lutning på tomt till flerbostadshus är 1:12, minsta bredd 1,3 meter, på allmän plats ska man försöka nå lutning 1:20, minsta bredd 2 meter.

ALM2 §9
BBR
§3:1222

Ramper ska förses med ett minst 2 meter långt vilplan mellan varje 0,5 meter i höjdskillnad.

Viktigt att försöka bygga in områdets höjdskillnader i byggnaderna i så hög grad som möjligt för att lämna ytorna för förflyttning, både med och utan fordon, så neutrala det går.

SAMMANFATTNING

Området bedöms som mycket välstuderat. Upplägget bedöms generellt som enkelt och logiskt. Det täta gatunätet erbjuder bra möjligheter för angöring och parkering.

Den största kvaliteten i området är troligen närheten till naturen. Därför bör man vara omsorgsfull när man planerar gång-och cykelvägar och gärna bilväg med hkp-parkering vid de platser som är insteget till naturen.

Skisserna visar ofta trappor mellan gårdar och omgivande promenadstråk. Där bör en vidare bearbetning syfta till att försöka skapa ramper och flacka gångvägar för att skapa samband för personer med rullstol/rullator/cykel och barnvagnar. Det vore en mycket fin utveckling av förslagen. Troligen är det lämpligt att göra detta i nästa skede av processen.

Sammantaget ser förslaget mycket bra ut, och har en bra grundstruktur för tillgänglighet.

.....
Antecknat av Joachim Staremo
Staremo Tillgänglighetskonsult AB. Saxgränd 1, 129 42 HÄGERSTEN
070-747 52 52
Certifierad sakkunnig, Tillgänglighet, TIL 2